

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

«Облік, аудит та оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю».

(назва магістерської програми)

на тему: «Особливості бухгалтерського обліку і контролю витрат підприємства автотранспорту: діючий стан та перспективи розвитку на прикладі ПП «Логістик-Агро»»

Виконавець:

Студент обліково-економічного факультету

Сирбу Олександр Іванович _____

Науковий керівник:

Канд.екон. наук, доцент

Нікуліна Тетяна Миколаївна _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. Дослідження робіт з економіки й планування автомобільного транспорту, машинної обробки економічної інформації, бухгалтерського обліку, аналізу, ревізії, контролю та аудиту фінансово-господарської діяльності автотранспортних підприємств, які досі не втратили свого теоретичного й практичного значення, показало, що соціально-економічні зміни у суспільстві, ринкові відносини, розвиток міжнародних автомобільних перевезень обумовили ускладнення фінансового-господарських операцій та підвищило динамічність діяльності автотранспортних підприємств в умовах конкурентного середовища.

Це вимагає вирішення ряду теоретичних і практичних питань щодо організації та методики бухгалтерського обліку та контролю витрат автотранспортних підприємств, зокрема:

- невідповідність існуючих форм первинних документів, якими оформлюється процес перевезень, сучасним вимогам до побудови інформаційної системи підприємства та рівня аналітичності інформації, яка надається системою бухгалтерського обліку;

- відсутності єдиної науково обґрунтованої методики відображення об'єктів бухгалтерського обліку, операції з якими пов'язані з наданням автотранспортними підприємствами послуг з автотранспортних перевезень в системі фінансового й управлінського обліку;

- не розробленість напрямів оптимізації розподілу накладних витрат за об'єктами бухгалтерського обліку та ефективних методів узагальнення витрат і калькулювання собівартості автоперевезень, що призводить до неможливості достовірної оцінки собівартості створених автотранспортних послуг і необґрунтованості встановлення тарифів на них;

- відсутність ефективної організаційної форми контролю витрат та доходів автотранспортних підприємств на основі галузевих особливостей їх господарської діяльності;

- недосконалість існуючих підходів до побудови системи обліково-інформаційного забезпечення управління господарською діяльністю автотранспортних підприємств.

Це вимагає перегляду підходів до організації бухгалтерського обліку витрат автотранспортних підприємств в контексті побудови системи обліково-інформаційного забезпечення управління їх розвитком.

До транспортних належать підприємства, у яких основний вид діяльності – перевезення вантажів, пасажирів і багажу, пошти та надання інших транспортних послуг.

Діяльність автотранспортних підприємств – одна із складових системи транспортних перевезень України. Автомобільний транспорт задовольняє потреби підприємств і організацій, міського й сільського населення у перевезеннях, виконуючи переважну більшість обсягів вантажних і пасажирських перевезень. Автомобільний транспорт є також учасником процесу діяльності всіх інших видів

транспорту – залізничного, морського, річкового, повітряного, котрий забезпечує процес доставки і вивезення вантажів та пасажирів за пунктами відправлення і призначення (аеро-, морські та річкові порти, залізничні станції). На будь-якому підприємстві – транспортному, торговельному чи промисловому, – автомобіль є особливим об'єктом обліку. З ним пов'язана безліч облікових питань, які вимагають постійної уваги.

Усі їх можна розділити за двома групами:

1. Особливості обліку придбання автомобіля;
2. Особливості обліку господарських операцій, пов'язаних з експлуатацією автомобіля.

Автомобілі з'являються на підприємстві різними шляхами – це може бути внесок до статутного фонду, придбання за кошти у юридичної чи фізичної особи, придбання на умовах банківського кредиту чи фінансового лізингу, оренда. Вже один перелік шляхів придбання автомобіля вказує на те, наскільки клопіткою є ця справа, у тому числі, для бухгалтерів при організації та веденні процесу документального оформлення об'єкта обліку та відображення розрахунків за нього у бухгалтерських реєстрах. Однак справжні організаційно-облікові труднощі настають після придбання автомобіля, з початком його функціонування, як автотранспортного засобу – повинна бути проведена його реєстрація, страхування як самого автомобіля, так і громадянської відповідальності водіїв.

З початком експлуатації автомобіля виникає сукупність господарських операцій: з використання і обліку паливно-змащувальних матеріалів; проведення різних ремонтів, у тому числі, – після аварій; заміни шин і акумуляторів; плати податків із власників транспортних засобів; плати збору за забруднення навколишнього середовища; вибуття автомобіля та його списання; інші господарські операції, що підлягають відображенню в бухгалтерському та податковому обліку. Окремого облікового підходу вимагають орендовані автомобілі, права власності на які належить стороннім юридичним чи фізичним особам. Маючи орендовані об'єкти у своєму автомобільному парку, обліковці повинні правильно організувати відображення витрат на утримання таких автомобілів, їх обслуговування, експлуатацію.

Мета дипломної роботи – дослідження методичних, теоретичних і практичних питань з обліку витрат на автотранспорту підприємстві в сучасних умовах, та методи їх удосконалення.

Для досягнення мети визначені такі **завдання**:

- вивчення теоретичних основ обліку виробничих витрат діяльності підприємства;
- ознайомлення з організацією обліку виробничих витрат на підприємстві;
- виявити шляхи вдосконалення класифікації виробничих витрат та методів їх обліку.

Об'єктом дослідження є сучасний стан обліку витрат виробництва на ПП «Логістик-Агро».

Предметом дослідження є методологія та діюча практика обліку витрат виробництва, реєстри бухгалтерського обліку, звітність підприємства.

При написанні дипломної роботи були використані такі *методи дослідження*, як аналіз та дослідження літературних джерел, аналіз і синтез опрацьованої інформації, розробка власних висновків та статистичних методів.

За результатами дослідження даної дипломної роботи, були сформовані такі висновки :

– привести існуючий порядок обліку затрат до Методичних рекомендацій з формування витрат підприємств автотранспорту;

– автоматизувати облік, що підвищить продуктивність праці бухгалтерів;

В ході дослідження на підприємстві було проаналізовано основні напрямки, функції та завдання служби охорони праці на підприємстві. Вивчено і проведено аналіз небезпечних та шкідливих факторів умов праці на підприємстві, а також запропоновано рекомендації щодо їх негайного усунення.

Інформаційна база, що була використана при написанні дипломної роботи представлена законодавчими нормативними актами, науковими монографіями вітчизняних економістів таких як: Бутинець Ф.Ф., Усач Б.Ф., Виговська Н.Г., Івченко Л.В., Когут У.І., Герасим П.М., Давидович І.Є., Хомич П.Я., Лук'янова В.В. та інші, періодичною літературою: статтями з журналів «Все про бухгалтерський облік», «Облік та аудит».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У розділі 1 **«Теоретичні засади обліку витрат підприємств автотранспорту»** визначено економічну сутність поняття «витрат» та наведено напрями їх класифікації, документальне оформлення, законодавче регулювання та проблемні питання витрат на автотранспортному підприємстві.

Для відображення доходів від надання послуг з перевезення вантажів автомобільним транспортом, що перебуває на балансі підприємства, застосовується рахунок 703 “Дохід від реалізації робіт і послуг”.

Визначено документальне оформлення витрат на автотранспортних підприємствах; виявлені проблемні питання обліку виробничих запасів на думку науковців та шляхи їх вирішення.

У розділі 2 **«Організаційно та методичні аспекти обліку витрат на базовому підприємстві»** надано організаційно-економічну характеристику підприємства; досліджено особливості обліку витрат на досліджуваному підприємстві; проаналізовано динаміку показників витрат підприємства, надано пропозиції щодо удосконалення обліку виробничих запасів на підприємстві; розроблена та проаналізована економіко-математична модель оцінки впливу факторів на зміну рентабельності виробничих запасів;

У розділі 3 **«Контроль операцій з обліку витрат: теорія і практика»** визначено мету, завдання і джерела інформації для контролю витрат на автотранспортному підприємстві; запропоновано методику проведення контролю витрат автотранспорту.

ВИСНОВКИ

Важливою умовою успішної діяльності підприємств є досягнення оптимального рівня витрат на виробництво, внаслідок чого зросте конкурентоздатність продукції та стане реальним досягнення довгострокового економічного зростання підприємств.

Надійність фінансового стану підприємств, результативність і привабливість їх діяльності для інвесторів залежать від ефективності використання виробничих ресурсів, від правильності формування собівартості продукції. Саме ці показники є вирішальними при формуванні прибутку і, найголовніше, залежними від раціональної та розумної системи управління діяльністю. Оскільки витрати підприємства залежать від ефективного використання ресурсів, від вміння управлінців керувати ними, оптимізувати в певних умовах виробництва та мінімізувати в даній сфері діяльності.

Автомобільний транспорт є однією зі складових транспортної системи України. Виконуючи майже 80 % обсягу вантажних перевезень економіки України і більше ніж 90 % пасажирських перевезень, автомобільний транспорт також учасником процесу діяльності всіх інших видів транспорту (залізничного, морського, річкового, повітряного), тому що доставляє вантажі та пасажирів до пунктів відправлення (залізничних станцій, морських та річкових портів, аеропортів) і вивозить вантажі та пасажирів із пунктів призначення.

За належністю підприємства автомобільного транспорту поділяють на відомчі й загального користування. Перші обслуговують конкретну галузь економіки і є власністю підприємств цієї галузі.

Виробнича діяльність підприємств автомобільного транспорту загального користування різноманітна. Вони виконують основний обсяг перевезень на внутрішньоміських, внутрішньообласних, міжміських та міжнародних магістралях.

У першому розділі, який зосереджується на теоретичних аспектах даної теми, наводиться сутність та законодавче регулювання обліку витрат підприємств автотранспорту, класифікацію витрат на підприємствах автотранспорту, визначив які амортизаційні відрахування за транспортними засобами та як вони розраховуються, визначив як розраховуються загально-виробничі витрати та що вони в себе включають.

Витрати підприємства можна класифікувати за різними ознаками. Класифікація витрат потрібна для визначення вартості продукції та відповідно для ціноутворення; для визначення собівартості продукції, тобто локальних витрат. Велике значення класифікації затрат в управління ними і перш за все здійснення калькуляції собівартості продукції для різних потреб управління. Оскільки управлінські рішення зазвичай спрямовані на перспективу, керівництву насамперед необхідно інформація про очікувані витрати та доходи.

Другий розділ даної роботи був присвячений практичній організації обліку витрат та аналізу на ПП «Логістик-Агро». Як об'єкт вивчення було обрано підприємство ПП «Логістик-Агро». Приватне підприємство «Логістик-Агро» (ПП «Логістик-Агро»), займається вантажними перевезеннями по Україні та за її

межами, технічне обслуговування та ремонт транспортних засобів, надання в оренду машин та обладнання та інша допоміжна діяльність у сфері транспорту.

В даному розділі, також, було розглянуто аналіз витрат ПП «Логістик-Агро» за 2014-2016 р., та проведене економічно-математичне моделювання для цілей підвищення ефективності діяльності підприємства.

При вивченні даної теми, автором дипломної роботи були виявлені такі недоліки:

- відсутні методологічні засади формування інформації про дебіторську заборгованість;

- слабкий рівень внутрішнього контролю за витратами

Для покращення організації обліку на підприємстві та вирішення виявлених проблем нами запропоновано із метою усунення вказаних недоліків на ПП «Логістик-Агро» впровадження автоматизованого обігу документів скоротить логістичні витрати, тому що інформація в системі завжди буде підтримуватися в актуальному стані.

Завдяки автоматизації документообігу в транспортних підприємствах форма відображення інформації стане уніфікованою, контроль за роботою водіїв та транспортних засобів буде вестися в режимі реального часу, а самі співробітники підприємства отримають надійний інструмент вирішення виробничих завдань.

Також пропонуємо проводити постійний моніторинг дебіторів, що дозволить відстежувати загрозу появи сумнівної та простроченої заборгованості (на прикладі додатків П та Р). Попередній аналіз показує, що підприємство має істотну дебіторську заборгованість від декількох контрагентів, які займають перші місця у загальному потоці розрахунків. Такий факт свідчить про те, що ця інформація не відстежується, що може призвести до появи сумнівної заборгованості. Доцільно було б впровадити систему заохочень (в разі оплати заборгованості у визначений строк) та стягнень (при появі простроченої заборгованості).

АНОТАЦІЯ

Сирбу О.І. «Особливості бухгалтерського обліку і контролю витрат підприємства автотранспорту: діючий стан та перспективи розвитку на прикладі ПП «Логістик-Агро»».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності « 071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою

професійного за спрямування «Облік, аудит та оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2018.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти економічної сутності, класифікації, оцінки витрат на підприємствах автотранспорту, документальне оформлення витрат та проблемні питання з обліку витрат на підприємствах автотранспорту.

Проаналізовано основні техніко-економічні показники ПП «Логістик-Агро»

Запропоновано напрями удосконалення методико-організаційних основ фінансового та управлінського обліку витрат, а також їх контролю, розроблено систему автоматизації обліково-аналітичних робіт в управлінні витрат на автотранспортному підприємстві.

Ключові слова: витрати, організація, методика, калькуляція, класифікація, собівартість, ліквідність, рентабельність, платоспроможність.

ANNOTATION

Sirbu O «Features of accounting and control of expenses of the enterprise of motor transport: the current state and development prospects on the example of PE «Logistic-Agro».

Qualification work for obtaining an educational master's degree in specialty "071" Accounting and taxation" for a master's degree program

(code and specialty name)

Professional in the direction of "Accounting, Audit and Taxation in Business Entrepreneurship Management". - Odessa National University of Economics. - Odessa, 2018.

(the name of the master's program)

The theoretical aspects of economic essence, classification, estimation of expenses at the enterprises of motor transport, documentary registration of expenses and problematic questions on account of expenses at the enterprises of motor transport are considered in the work.

The basic technical and economic indicators of PE "Logistic-Agro" are analyzed.

The directions of improvement of methodical-organizational fundamentals of financial and managerial accounting of expenses, as well as their control, were developed, the system of automation of accounting and analytical work in the management of expenses at the motor transport enterprise was developed.

Keywords: costs, organization, methodology, costing, classification, cost, liquidity, profitability, solvency.